

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ РД 09 – ...../..... г.

На основание чл. 93, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, във връзка с чл. 13в от Закона за професионалното образование и обучение и чл. 13, ал. 1 от Наредба № 4 от 2015 г. за учебния план, при спазване на изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс, и във връзка с осъществяване на професионално образование по професията и Заповед № РД 09-3708/23.08.2017 г. на министъра на образованието и науката

УТВЪРЖДАВАМ

Типов учебен план по специалност код **5250102** „Пътно-строителна техника” от професия код **525010** „Техник по транспортна техника” от професионално направление код **525** „Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства” за професионално образование с придобиване на трета степен на професионална квалификация без интензивно и без разширено изучаване на чужд език, обучение чрез работа (дуална система на обучение), с прием след завършено основно образование съгласно приложението.

Типовият учебен план влиза в сила от учебната 2018/2019 година.

X

Таня Михайлова
Зам.-министър на образованието и науката

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

---

*ВХОДЯЩО ОБРАЗОВАТЕЛНО
РАВНИЩЕ - завършено основно образование
СРОК НА ОБУЧЕНИЕ - 5 години
ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ - обучение чрез работа
(дуална система на обучение)*

*ОРГАНИЗАЦИОННА ФОРМА - клас
ИЗХОДЯЩО ОБРАЗОВАТЕЛНО
РАВНИЩЕ – завършен XII клас
НИВО ПО НАЦИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИОННА
РАМКА (НКР) – 4
РАМКОВА ПРОГРАМА В - ВАРИАНТ „В15”*

ТИПОВ УЧЕБЕН ПЛАН

ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ С ПРИДОБИВАНЕ НА
ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Б

ОБУЧЕНИЕ ЧРЕЗ РАБОТА (ДУАЛНА СИСТЕМА НА ОБУЧЕНИЕ)

З

Утвърден със Заповед № РД 09 – 2181/14.09.2018 г.

И

СПЕЦИАЛНОСТ :

Н

код 5250102 „Пътно-строителна техника”

Е

ПРОФЕСИЯ:

Н

код 525010 „Техник по транспортна техника”

И

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

В

код 525 „Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни
средства”

О

И

Б

Е

З

I. ГРАФИК НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС

VIII, IX, X клас

I срок – 18 учебни седмици

VIII и IX клас

II срок – 18 учебни седмици

X клас

II срок – 20 учебни седмици,
от които **2 седмици**
за производствена практика

XI и XII клас

I срок – 18 учебни седмици

XI клас

II срок – 22 учебни седмици,
от които **4 седмици** за практическо обучение в
реална работна среда

XII клас

II срок – 13 учебни седмици,
от които **2 седмици** за практическо обучение
в реална работна среда

ВАКАНЦИИ: Съгласно утвърдения от министъра на образованието и науката за конкретната учебна година график.

II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРЕДМЕТИТЕ И ЧАСОВЕТЕ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
№ по ред		I гимназиален етап					II гимназиален етап					ОБЩО
		Класове			Общо	Класове			Общо			
		VIII	IX	X	VIII - X	XI	XII	XI - XII	VIII - XII			
	Учебни седмици	36	36	36	2		36	4	29	2		
Раздел А - задължителни часове (ЗЧ)												
	<i>Учебни предмети</i>											
1	Български език и литература	144	108	108		360	108		87		195	555
2	Чужд език -	144	72	72		288						288
3	Чужд език -		72	72		144	72		58		130	274
4	Математика	108	108	72		288	72		58		130	418
5	Информационни технологии	36	36	18		90						90
6	История и цивилизации	72	72	126		270						270
7	География и икономика	36	36	90		162						162
8	Философия	36	36	72		144						144
9	Гражданско образование						36		29		65	65
10	Биология и здравно образование	54	36	72		162						162
11	Физика и астрономия	54	36	72		162						162
12	Химия и опазване на околната среда	36	54	72		162						162
13	Музика	18	18	18		54						54
14	Изобразително изкуство	18	18	18		54						54
15	Физическо възпитание и спорт	72	72	72		216						216
	Обща професионална подготовка											
1	Чужд език по професията -						72		58		130	130
2	Здравословни и безопасни условия на труд		18			18						18
3	Предприемачество	36				36						36
4	Икономика			36		36						36
	Общо за раздел А	864	792	990		2646	360		290		650	3296

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Раздел Б - избираеми учебни часове												
III.	Отраслова професионална подготовка											
1.	Теория на професията											
1.1.	Техническо чертане	18				18						18
1.2.	Материалознание	18				18						18
1.3.	Техническа механика		36			36						36
1.4.	Електротехника			36		36						36
1.5.	Електроника			36		36						36
1.6.	Хидравлични и пневматични устройства			36		36						36
1.7.	Информационни технологии в професията								11		22	22
1.8.	Безопасност на движението по пътищата						36				36	36
2.	Практика на професията											
2.1.	Учебна практика:											
2.1.1.	Общопрофесионални умения			54		54						54
IV.	Специфична професионална подготовка											
1.	Теория на професията											
1.1.	Двигатели с вътрешно горене						18				36	36
1.2.	Автотранспортна техника						54				54	54
1.3.	Пътно-строителна техника						72				72	72
1.4.	Експлоатация на пътно-строителна техника						36		18		54	54
1.5.	Електронни системи в пътно-строителна техника						18				18	18
2.	Практика на професията											
2.1.	Учебна практика:											
2.1.1.	Двигатели с вътрешно горене						18				36	36
2.1.2.	Обслужване и ремонт на пътно-строителна техника						54				54	54
2.1.3.	Диагностика на пътно-строителна техника						18				18	18
2.1.4.	Технология на работа с пътно-строителна техника								90			
2.1.5.	Управление на моторно превозно средство							3	26	2	31	31
2.2.	Производствена практика				64	64						64
2.3.	Практическо обучение в реална работна среда						504	140	609	70	1323	1323
V.	Разширена професионална подготовка	252	360	72		684	72				72	756
VI.	Разширена подготовка								29		29	29
	Общо за раздел Б	288	396	234	64	982	900	143	783	72	1895	2877
	Общо за раздел А+ раздел Б	1152	1188	1224	64	3628	1260	143	1073	72	2545	6173
Раздел В – факултативни учебни часове												
VII.	Допълнителна подготовка	144	144	144		432	144		124		268	700

Общо за раздел А + раздел Б + раздел В	1296	1332	1368	64	4060	1404	140	1197	72	2813	6873
---	------	------	------	----	------	------	-----	------	----	------	------

III. ЗАВЪРШВАНЕ И УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

3.1. Професионалното образование по този учебен план се придобива след:

- успешно положен държавен зрелостен изпит по учебния предмет български език и литература;
- успешно положен държавен изпит за придобиване на трета степен на професионална квалификация – по теория и практика на професията „Техник по транспортна техника“, специалност „Пътно-строителна техника”.

3.2. Завършеното професионално образование се удостоверява с диплома за завършено средно образование и свидетелство за професионална квалификация.

3.3. Учениците, успешно завършили XII клас, които не са се явили или не са положили успешно някои от изпитите по т. 3.1. по свое желание, получават удостоверение за завършен втори гимназиален етап на средно образование.

3.4. Държавният изпит за придобиване на степен на професионална квалификация се провежда в две части - по теория на професията и по практика на професията, по национална изпитна програма, утвърдена от министъра на образованието и науката. Организацията и провеждането на държавния изпит за придобиване на професионална квалификация се определят с наредба на министъра на образованието и науката, а съдържанието им – съгласно държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията.

3.5. Придобитата степен на професионална квалификация се удостоверява със свидетелство за професионална квалификация. По свое желание придобилият степен на професионална квалификация може да получи Европейско приложение към свидетелството за професионална квалификация. Формата и съдържанието на документите са определени в Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование (обн., ДВ, бр. 66 от 23.08.2016 г.).

3.6. След завършен XII клас и успешно положени изпити по теория и по практика се придобива правоспособност за:

- управление на моторно превозно средство от категория **В**;
- машинист на пътно-строителни машини.

Организацията и провеждането на изпита/изпитите се определя съгласно наредба, издадена от министъра на образованието и науката и/или нормативни актове на други компетентни органи.

Придобитата правоспособност се удостоверява с документ за правоспособност (свидетелство за правоспособност или друг документ).

Условията и редът за издаване на документа за правоспособност се определят от наредба, издадена от министъра на образованието и науката и/или с нормативни актове, издадени от други компетентни органи.

IV. ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

4.1. Учебният план е разработен на основание на Закона за предучилищното и училищното образование, Закона за професионалното образование и обучение, Наредба № 4 от 2015 г. за учебния план, рамкова програма „В” – вариант В15 и Държавния образователен стандарт (ДОС) за придобиване на квалификация по професията „Техник по транспортна техника“.

4.2. Изучаваният първи чужд език продължава в XI и XII клас като чужд език по професията.

4.3. Учебните часове, предоставени за разширена професионална подготовка, се разпределят в училищния учебен план за изучаване на учебни предмети/модули, които развиват и усъвършенстват отделни компетентности от общата, отрасловата и/или специфичната професионална подготовка в съответствие с интересите и индивидуалните възможности на учениците и с възможностите на училището в съответствие с ДОС за придобиване на квалификация по професията.

4.4. В учебните часове за разширена професионална подготовка може да се включат за изучаване учебни предмети/модули с учебно съдържание необходимо за придобиване на правоспособност.

4.5. Учебните часове, предоставени за разширена професионална подготовка може да се използват и за усвояване на резултати от ученето от ДОС за придобиване на квалификация по професия с по-ниска степен на професионална квалификация в съответствие с интересите на учениците и с възможностите на училището.

4.6. Учебните часове, предоставени за разширена подготовка, се разпределят в училищния учебен план за изучаване на учебни предмети от общообразователната подготовка в зависимост от интересите на учениците и възможностите на училището.

4.7. Учебната практика по управление на моторно превозно средство (МПС) се организира и провежда индивидуално за всеки ученик. Обучението може да започне и в XI клас при спазване

на нормативните изисквания за придобиване на правоспособност за управление на МПС от категория **В**.

- 4.8. Практическото обучение в XI и XII клас в реална работна среда се организира за ученици, навършили 16 години, съгласно Наредба за условията и реда за провеждане на обучение чрез работа (дуална система на обучение).
- 4.9. Практическото обучение в реална работна среда на учениците в XI и XII клас се организира и провежда през цялата учебна година по график за разпределение на учебното време, но не по-малко от 2 (два) дни в седмицата за XI клас и 3 (три) дни в седмицата за XII клас. Графикът се разработва съвместно от обучаващата институция и фирмите-партньори и се утвърждава от ръководителите на фирмите-партньори и директора на професионалната гимназия.
- 4.10. Практическото обучение в реална работна среда се провежда в предприятието под ръководството на наставник, определен от работодателя, и на учител по професионална подготовка.
- 4.11. Практическото обучение в реална работна среда се провежда по учебни програми, разработени в съответствие с резултатите от ученето, определени в Държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професия **„Техник по транспортна техника“**. Учебните програми се разработват съвместно от учителите и наставниците и се утвърждават от директора на училището след съгласуване с работодателя.
- 4.12. Производствената практика се провежда по учебна програма и график, утвърдени от директора на училището в зависимост от конкретните условия и възможностите за организирането ѝ. Учебната програма и графикът се съгласуват с ръководителя на стопанската организация (предприятие), в която се провежда практическото обучение.
- 4.13. Факултативните учебни часове, предоставени за допълнителна подготовка, може да се използват за изучаване на учебни предмети, модули и/или дейности, които училището може да предложи и отговарящи на интересите на учениците.